

3.2.2020

KA/8377/07.01.01.03.01/2019

Finlands Kommunförbund
PB 200
00101 Helsingfors

Varaktig förvaring av dokumentinformation som gäller kommunernas miljöskydd

Finlands Kommunförbund har med ett brev daterat den 9 april 2019 begärt om beslut av Riksarkivet om varaktig förvaring av handlingar som gäller kommunernas miljöskydd. Som gallringsframställan inlämnades en uppgiftsbaserad förteckning över de handlingar, som samlas hos kommunaktörerna vid skötsel av de lagstadgade miljöskyddsuppgifterna. Vid uppgörandet av uppgiftsklassificeringen i framställan har man beaktat rekommendationen om kommunernas gemensamma uppgiftsklassificering. I förteckningen över handlingar har märkts med rött och grönt de handlingar, som omfattas av bevarandeanalysen och vars varaktiga förvaringsvärde Riksarkivet inte fastställt i tidigare beslut. I framställan ingår kommunaktörernas uppskattning av dokumentinformationens varaktiga förvaringsvärde. Beslutet som meddelas kompletterar Riksarkivets beslut 14.10.2002 (KA 204/43/02) om varaktig förvaring av kommunala handlingar som gäller miljöskydd. Kommunförbundet föreslår att beslutet som nu meddelas kunde tillämpas retroaktivt på handlingar som samlas fr.o.m. den 1 mars 2000. Framställan har beretts av Kommunförbundets och Hallintoakatemiens experter samt experter inom kommunernas miljöskydd och dokumenthantering. I framställan tas inte ställning till handlingarnas förvaringsformat, eftersom kommunaktörerna samlat och fortfarande samlar handlingar som gäller miljöskydd både i analogt och digitalt format.

I författningar som gäller miljöskydd nämns ett register, vars administrationsansvar åläggs kommunens miljövärdmyndigheter: ett register över uppgifter om medelstora energiproducerande anläggningar (miljöskyddslagen, 106 e §). I det här beslutet bestämmer Riksarkivet även om varaktig förvaring av uppgifter i det registret.

Framställan omfattar följande handlingar som gäller uppgifter inom kommunaktörernas miljöskydd:

11.00 Planering av miljövärd, främjande

11.00 Styrning

- 11.00.00 Samarbete
- 11.00.01 Normstyrning
- 11.00.02 Planering och utveckling
- 11.00.03 Främjande
- 11.00.04 Kundservice, rådgivning, vägledning
- 11.00.05 Taxor

3.2.2020

KA/8377/07.01.01.03.01/2019

Tillstånd, beslut och tillsyn som gäller miljöskydd**11.01 Förfaranden enligt miljöskyddslagen**

- 11.01.00 Miljötillstånd, samlicens och tillsyn enligt miljöskyddslagen
- 11.01.01 Allmänt anmälningsförfarande enligt miljöskyddslagen
- 11.01.02 Andra anmälningsförfaranden enligt miljöskyddslagen
- 11.01.03 Registreringsförfarande enligt miljöskyddslagen
- 11.01.04 Övriga beslut och övrig tillsyn enligt miljöskyddslagen

11.03 Andra än i miljöskyddslagen avsedda tillstånds- och beslutsärenden och tillsyn

- 11.03.00 Tillstånds- och beslutsärenden och tillsyn enligt vattenlagen
- 11.03.01 Tillstånds- och beslutsärenden och tillsyn enligt lagen om vattentjänster
- 11.03.02 Tillstånds- och beslutsärenden och tillsyn enligt avfallslagen (avfallshantering)
- 11.03.03 Marktäktstillstånd enligt marktäktslagen, beslut, meddelanden och tillsyn
- 11.03.04 Tillstånds- och beslutsärenden och tillsyn enligt sjötrafiklagen och terrängtrafiklagen
- 11.03.05 Tillstånds- och beslutsärenden och tillsyn enligt naturvårdslagen
- 11.03.06 Tillstånds- och beslutsärenden och tillsyn enligt lagen om friluftsliv
- 11.03.06.00 Campingområden
- 11.03.06.01 Friluftsstigar
- 11.03.07 Tillsyn enligt nitratförordningen
- 11.03.08 Beslutsärenden och tillsyn enligt miljöskyddslagen för sjöfarten
- 11.03.09 Lagen om samordning av vissa miljörelaterade tillståndsförfaranden

11.04 Administrativt tvång**11.05 Uppföljning av miljöns tillstånd**

- 11.05.00 Luftkvalitet
- 11.05.01 Klimat
- 11.05.02 Buller och vibrationer
- 11.05.03 Yt- och grundvatten
- 11.05.04 Mark
- 11.05.05 Naturens mångfald

I uppgiftsgruppen 11.02.09 Lagen om samordning av vissa miljörelaterade tillståndsförfaranden, som ingår i framställan, har inte antecknats uppgifter om handlingar som samlas inom uppgiftsgruppen, eftersom den lag som gäller uppgiften i fråga träder i kraft först 1.9.2020. Därför beslutar Riksarkivet inte i det här beslutet om varaktig förvaring av dokumentinformation som samlas inom uppgiftsgruppen.

3.2.2020

KA/8377/07.01.01.03.01/2019

Riksarkivets tidigare gallringsbeslut

Riksarkivet (1.10.1994-31.12.2016 arkivverket) har meddelat omfattande, verksamhetsområdesspecifika gallringsbeslut som gäller kommunala organisationer år 1989 (*Riksarkivets beslut om utgallring av kommunala handlingar, delar 1-6*) och åren 2001–2013. Arkivverkets beslut från 2000-talet om varaktig förvaring av kommunala handlingar ingår i Kommunförbundets publikationsserie *Kommunala handlingars förvaringstider. Föreskrifter och rekommendationer*.

Följande av Riksarkivets beslut är centrala med hänsyn till detta beslut:

- beslut 14.10.2002 (KA 204/43702) om varaktig förvaring av miljöskyddets handlingar
- beslut 22.8.2016 (AL/6411/07.01.01.03.01/2016) om varaktig förvaring av protokoll jämte bilagor från kommunala kollegiala organ
- beslut 12.9.2016 (AL/16465/07.01.01.03.02/2016) om elektronisk förvaring av registreringsuppgifter och varaktigt förvarade handlingar som ingår i elektroniska diariéer och ärendehanteringssystem
- beslut 20.8.2002 (KA 286/43/01) om varaktig förvaring av miljötillståndsverkens handlingar
- beslut 7.6.2017 (AL/22937/07.01.01.03.01/2016) om varaktig förvaring av regionförvaltningsverkens miljötillståndshandlingar
- beslut 18.6.2002 (KA 141/43/01) om varaktig förvaring av de regionala miljöcentralernas handlingar
- beslut 29.6.2016 (AL/11007/07.01.01.03.02/2015) om varaktig förvaring och förvaringsformat för handlingar inom närings-, trafik- och miljöcentralernas (NTM-centraler) och TE-byråernas USPA-ärendehanteringssystem, inklusive beslut AL/11007/07.01.01.03.02/2015 som kompletterar det här beslutet

Riksarkivets beslut

Riksarkivet meddelar med stöd av 8 och 11 § i arkivlagen (831/1994) om varaktig förvaring av kommunernas miljöskyddshandlingar, för vilka bevarandeanalys inte gjorts i beslut som meddelats 14.10.2002 (KA 204/43702) eller i övriga tidigare gallringsbeslut, enligt följande:

11.00.02 Planering och utveckling, luftvård: utlåtanden som kommunen begärt, utlåtanden som kommunen mottagit

11.00.02 Planering och utveckling, skydd av vattendrag: skyddsplan för grundvattenområde och centrala handlingar för beredningen, kommunens utlåtanden

11.00.03 Främjande: kommunernas miljövårdsmyndigheters utlåtanden till andra myndigheter (bl.a. om tillståndsansökan, planläggning, program, miljökonsekvensbedömning)

11.00.04 Kundservice, rådgivning, vägledning: centrala anvisningar, broschyrer och meddelanden

11.01.00 Miljötillstånd, samlicens och tillsyn enligt miljöskyddslagen: rådgivningshandlingar som gäller tillstånd (mötespromemoria o. dyl.), myndighetens begäran om komplettering av tillståndsansökan, råd-

3.2.2020

KA/8377/07.01.01.03.01/2019

givningsmöte med den sökande och protokoll från mötet, inspektionsberättelse som gäller handläggningen av tillstånd, bestämmande av avgift för handläggningen, beslut om förfallande av tillstånd, ansökan om ändring av tillstånd, ändringsbeslut, utredningar, beslut (ändring av tillstånd utifrån särskild utredning), ansökan, beslut (förlängning av tidsfrist), skriftligt utlåtande (förtydligande av tillstånd), ansökan, utlåtanden, beslut (återkallande av tillstånd), villkor för avslutande av verksamhet (beslut), verksamhetsidkarens bedömning av status för mark och grundvatten i förhållande till ursprunglig status, beslut om bedömningen med förelägganden, granskningsplan som anges i tillståndet och beslut om dess godkännande, plan för samordnad recipientkontroll, administrativt tvång (vite, tvångsutförande och avbrytande)

11.01.01 Allmänt anmälningsförfarande enligt miljöskyddslagen: all dokumentinformation som nämns i gallringsframställan ska förvaras varaktigt

11.01.02 Andra anmälningsförfaranden enligt miljöskyddslagen: bestämmande av avgift för handläggningen

11.01.03 Registreringsförfarande enligt miljöskyddslagen: all dokumentinformation som nämns i gallringsframställan ska förvaras varaktigt

11.01.04 Övriga beslut och tillsyn enligt miljöskyddslagen: anmälan om miljöolägenhet, ansökan om avvikelse från kravet på behandling av hushållsavloppsvatten, beslut om avvikelse från miljöskyddsbestämmelser, bestämmande av avgift för handläggning, kommunens beslut om sanering av förorenad mark och grundvatten och föreläggande om sanering av mark jämte centrala handlingar i anslutning till detta, beslutshandlingar som gäller åtgärder vid överträdelse eller försummelse (myndighetens beslut om förbud och förbud mot fortsatt eller upprepad överträdelse eller annat beslut, med vilket myndigheten ålägger att uppfylla en skyldighet, föreläggande om att återställa miljön eller avlägsna olägenhet, föreläggande om att utreda miljökonsekvenser), föreläggande om att förhindra förorening, protokoll som gäller avbrytande av verksamhet, beslut som gäller avbrytande av verksamhet

11.03.00 Tillstånds- och beslutsärenden och tillsyn enligt vattenlagen: ansökningshandlingar med kompletteringar och bilagor, handlingar som gäller myndighetens rätt att föra talan (utlåtanden), beslut om uttag av vatten, separat beslut om ersättning, beslut om omedelbara åtgärder, avbrytande av verksamhet (beslut), bestämmande av avgift för handläggning, handlingar som gäller tillsynsåtgärder som utförts av en tillsynsmyndighet enligt vattenlagen, anhängiggörande av tillsynsärende enligt vattenlagen (administrativt tvång) och handlingar i anslutning till detta, beslut som gäller avbrytande av anmälningspliktig verksamhet och därtill hörande handlingar

11.03.01 Tillstånds- och beslutsärenden enligt lagen om vattentjänster: all dokumentinformation som nämns i gallringsframställan ska förvaras varaktigt

11.03.02 Tillstånds- och beslutsärenden enligt avfallslagen, och tillsyn (avfallshantering): registreringsanmälan om yrkesmässig avfallsinsamling, påförande av försummelseavgift (beslut), bestämmande av avgift för handläggning, beslut i enskilda fall för att förhindra nedskräpning eller ordna avfallshanteringen på lämpligt sätt

3.2.2020

KA/8377/07.01.01.03.01/2019

11.03.03 Marktäktstillstånd, beslut, anmälan och tillsyn enligt marktäktslagen: rådgivningshandlingar som gäller tillstånd (promemoria o.dyl.), myndighetens begäran om komplettering av anmälan, inspektionsberättelse som gäller handläggning av tillstånd, marktäktstillstånd, beslut som gäller säkerhet, beslut om avbrytande av täktverksamhet och därtill hörande handlingar, beslut om bestämmande av inspektions- och tillsynsavgift för marktäkt i enskilda fall, bestämmande av avgift för handläggning, handlingar som gäller delgivning av beslut om bestämmande av inspektions- och tillsynsavgift i enskilda fall av marktäkt, beslut om ändringar i eller avvikelser från tillståndsbestämmelser och därtill hörande handlingar, beslut om överföring av tillstånd, befriande från förpliktelser och godkännande av ny tillståndsinnehavare, inspektionsberättelse, tillsynsrapport som bestämts i tillstånd eller beslut

11.03.04 Tillstånds- och beslutsärenden och tillsyn enligt sjötrafiklagen och terrängtrafiklagen: inspektionsberättelse, bestämmande av avgift för handläggning

11.03.05 Tillstånds- och beslutsärenden och tillsyn enligt naturskyddslagen: inspektionsprotokoll, beslut om upphörande av fridlysning, bestämmande av avgift för handläggning

11.03.07 Tillsyn enligt nitratförordningen: inspektionsberättelser som gäller tillsyn enligt nitratförordningen

11.03.08 Beslutsärenden och tillsyn enligt miljöskyddslagen för sjöfarten: all dokumentinformation som nämns i gallringsframställan ska förvaras varaktigt

11.03.09 Lagen om samordning av vissa miljörelaterade tillståndsförfaranden: I gallringsframställan har inte antecknats uppgifter om handlingar som samlas inom uppgiftsgruppen, eftersom den lag som gäller uppgiften i fråga träder i kraft först 1.9.2020. Därför beslutar Riksarkivet inte i det här beslutet om varaktig förvaring av dokumentinformation som gäller uppgiftsgruppen.

11.04 Administrativt tvång: beslut som gäller huvudförpliktelse

11.05.01 Klimat: rapport om uppföljningen av klimatutsläpp

11.05.04 Mark: rapporter som gäller uppföljning och kartläggning av tillståndet för kommunens mark

11.05.05 Naturens mångfald: rapporter som gäller uppföljningen av mångfalden i kommunens natur

Övrig i framställan antecknad dokumentinformation, för vilken det inte tidigare gjorts en bevarandeanalys, ska förvaras en viss tidsfrist.

Uppgifterna i det register över medelstora energiproducerande anläggningar som förutsätts i 106 § i miljöskyddslagen ska förvaras varaktigt.

3.2.2020

KA/8377/07.01.01.03.01/2019

Det här beslutet kan tillämpas på kommunernas handlingar och uppgifter som gäller miljöskydd som samlas fr.o.m. 1.3.2000. Om det inom kommunernas miljöskyddsverksamhet samlas dokumentinformation, vars varaktiga förvaringsvärde Riksarkivet inte bestämt i det här beslutet eller i tidigare beslut, ska Finlands Kommunförbund göra en gallringsframställan om den dokumentinformationen till Riksarkivet.

Ursprungligen digitala handlingar och uppgifter som ska förvaras varaktigt kan förvaras i digitalt/analogt format beroende på kommunaktörens beredskap för digital förvaring av dokumentinformation i enlighet med Riksarkivets gällande bestämmelser och anvisningar. Kommunernas dokumentinformation som gäller miljöskydd som ska förvaras varaktigt och som ursprungligen är i digitalt format ska förvaras (arkiveras) i enbart digitalt format, om de inklusive metadata är i ett format som lämpar sig för långtidsbevarande (bestämmelsen SÄHKE2 ska följas) eller om de kan konverteras till ett sådant format i enlighet med Riksarkivets anvisningar. Om en kommunaktör inte har haft eller ännu inte har förutsättningar att beviskraftigt (autenticitet, tillförlitlighet, integritet och användbarhet) förvara ursprungligen digital dokumentinformation som ska förvaras varaktigt i enbart digitalt format, ska handlingarna förvaras varaktigt även i analogt format. Handlingar som ska förvaras varaktigt i enbart analogt format ska förvaras i det formatet, om de inte senare digitaliseras i enlighet med de krav som gäller för förstöring av analoga uttryck. Riksarkivet preciserar med separata anvisningar de beslut om förvaringsformat som ges och som getts till kommunerna angående varaktig digital förvaring.

Riksarkivet tar inte i det här beslutet ställning till i vilket enskilt informationssystem ursprungligen digitalt material ska förvaras varaktigt. Närmare anvisningar om godkända förvaringsformat för ursprungligen digitala informationsmaterial och digital förvaring finns på Riksarkivets webbplats.

Kommunerna ska säkerställa handlingarnas och uppgifternas tillgänglighet och förvaring, förverkligandet av offentlighetsprincipen samt tillgängligheten för handlingar som har anknytning till enskilda personers och sammanslutningars rättsskydd på det sätt som förutsätts i arkivlagen (831/1994). Handlingar och uppgifter i handlingar ska förvaras så att de är skyddade mot förstörelse, skada och obehörig användning.

Motiveringar till beslutet

Vid bedömningen av det varaktiga förvaringsvärdet för de handlingar som nämns i gallringsframställan har de jämförts med Riksarkivets gallringspolitiska och gallringsstrategiska mål, som fastställts i Riksarkivets strategi 2020 samt i Riksarkivets gallringspolicy och gallringsstrategi (AL/21220/07.01.01.03.00/2012).

Vid värdebedömningen av dokumentinformationen har man beaktat uppgifternas samhällliga betydelse för forskning och övriga ändamål samt informationsvärdet, dvs. dokumentinformationens betydelse som material som dokumenterar samhälle, samhällliga processer och fenomen. Som samhällligt uppdrag har miljöskyddet fått allt större tyngd och är ett erkänt uppdrag som har mångfacetterade effekter på människornas, djurens och naturens omgivning, livsmiljö och ekonomiska miljö. Miljöskyddet har en global dimension, vars betydelse betonas särskilt i kampen mot klimatförändringen. Miljöfrågor och miljöskyddet är fenomen som aktualiserats i slutet av 1900-talet och på 2000-talet, och deras betydelse för tryggandet av en mångformig livsmiljö är allmänt erkänd och accepterad, trots att kostnader

3.2.2020

KA/8377/07.01.01.03.01/2019

uppstår både för företagsverksamhet och för samhället. Åtgärder som gäller miljön och dokumentinformation om dem har utöver verksamhetens betydelse och effekt även informationsvärde med tanke på andra användningssyften.

Kommunernas handlingar och uppgifter omfattar uppgifter om privatpersoner och företag samt om aktörer inom den offentliga sektorn. Användningen av uppgifterna för olika forskningssyften och övrig användning förutsätter att personuppgifter som omfattas av gallringsframställan förvaras varaktigt (arkiveras). Riksarkivet har vid bevarandeanalysen av kommunernas dokumentinformation bedömt skyddet av personuppgifter och särskilt kravet på minimering av personuppgifter så att forskning och övrig användning, såsom ovan konstaterats, förutsätter varaktig förvaring av de personuppgifter som nämns i detta beslut. De principer och kriterier för bevarande och gallring som Riksarkivet tillämpar beaktar informationens värde som kulturarv, betydelsen av personuppgifter i forskningen och annan användning samt skyddet av personuppgifter. Dataskyddsförordningen och dataskyddslagen möjliggör förvaring av uppgifter för arkivändamål av allmänt intresse. När Riksarkivet meddelar beslutet om varaktig förvaring, bedömer Riksarkivet att ovannämnda arkivändamål av allmänt intresse inte kan uppnås utan att det aktuella materialet som innehåller personuppgifter bevaras och att förvaringen står i proportion till arkivändamålet av allmänt intresse med hänsyn till principerna för dataskyddet. Forskningen och annan användning är skyddade genom den yttrandefrihet och vetenskapens frihet som föreskrivs i Finlands grundlag (731/1999, 12 och 16 §). Vid behandlingen av personuppgifter som ska förvaras varaktigt ska den personuppgiftsansvarige beakta de krav som ställs i EU:s allmänna dataskyddsförordning (679/2016) och den nationella dataskyddslagen (1050/2018).

Tillämpade rättsnormer

Arkivlagen (831/1994) 1, 8, 11 §

Lagen om informationshantering inom den offentliga förvaltningen (906/2019) 19–27 §

Lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet (13/2003) 21 §

EU:s allmänna dataskyddsförordning (2016/679) artiklarna 5, 7, 9 och 89

Dataskyddslagen (1050/2018) 4 och 6 §

Generaldirektör

Jussi Nuorteva

Forskningsdirektör

Päivi Happonen

Mera information om beslutet ges av Riksarkivet, 029 533 7400, kirjaamo@arkisto.fi

BILAGOR Besvärsanvisning
 Promemoria